

DARMOWE KSIĄŻKI DO IELTS

Band 7 — Writing Task 2

Co egzaminatorzy naprawdę liczą, co dzieli 6 od 7 i pięć wzorcowych wypracowań rozebranych linijka po linijce.

freeieltsbooks.net

Free to download, free to pass on · sierpień 2026

Spis treści

Band 7 Writing Task 2

Part 1 — Jak naprawdę ocenia się Task 2

- 1.1 Cztery rzeczy, które się liczą
- 1.2 Band 6 kontra band 7
- 1.3 Czterdzieści minut
- 1.4 Długość i cena zbyt krótkiego tekstu

2.1 Opinion

2.2 Discussion

2.3 Advantages and disadvantages

2.4 Problem and solution

2.5 Two-part question

Part 3 — Co trzyma ludzi na band 6

- 3.1 Wyuczone na pamięć frazy
- 3.2 Odpowiadanie na połowę pytania
- 3.3 Łączniki używane jako ozdoba

- 3.4 Akapity bez środka ciężkości
- 3.5 Zakres kontra poprawność
- 3.6 Przykłady, które nie są przykładami
- 3.7 Ostatnie pięć minut

Part 4 — Praktyka i ostatni tydzień

- 4.1 Dziesięć pytań
- 4.2 Ocenianie własnego wypracowania
- 4.3 Ostatnie siedem dni

Koniec

Band 7 Writing Task 2

Free IELTS Books — freeieltsbooks.net Aktualizacja: sierpień 2026

O czym jest ta książka

Ta książka dotyczy jednej rzeczy: zadania Task 2 z części pisemnej egzaminu IELTS.

Jest dla osób, które piszą już rozsądną angielszczyznę i wciąż dostają 6 albo 6.5. To najbardziej załoczony wynik w IELTS. Większość ludzi, którzy tam utknęli, nie popełnia podstawowych błędów. Popołnia niewielką liczbę bardzo konkretnych — i nikt im nie powiedział, które to.

Każde wypracowanie w tej książce powstało specjalnie dla niej. Nie ma tu dawnych arkuszy ani „prawdziwych pytań egzaminacyjnych” — należą one do tych, którzy prowadzą egzamin, a kopiowanie ich byłoby kradzieżą. Pytania w tej książce napisano w tym samym stylu, i to wszystko, czego potrzebujesz.

Academic czy General Training?

Oba. Task 2 to to samo zadanie w obu wersjach egzaminu i jest oceniane tak samo.

Różni je tylko zabarwienie. Pytania w Academic ciążą ku sprawom publicznym: rządy, badania, technologia. Pytania w General Training ciążą ku codzienności: praca, sąsiedzi, pieniądze, rodzina. Pięć typów pytań z Part 2 jest identycznych, a wypracowania ocenia się według tych samych czterech kryteriów.

Pytania w tej książce są wymieszane celowo. Jeśli zdajesz General Training, nie pomijaj tych, które brzmią akademicko. Sposób myślenia jest ten sam.

Jak z niej korzystać

Przeczytaj Part 1 raz, porządnie. Jest krótka, a wszystko inne od niej zależy.

Potem przerabiaj Part 2 po jednym rozdziale. Nie czytaj wszystkich pięciu za jednym posiedzeniem. Przeczytaj opis typu pytania, zasłoń wzorcowe wypracowanie, napisz własną odpowiedź w 40 minut i dopiero wtedy przeczytaj naszą. Czytanie wzorcowego wypracowania bez napisania własnego daje poczucie produktywności i nie uczy prawie niczego.

Part 3 to lista konkretnych nawyków, które trzymają ludzi na 6. Przeczytaj ją po napisaniu trzech albo czterech wypracowań, kiedy będziesz w stanie rozpoznać w niej siebie.

Part 4 zawiera dziesięć pytań bez wzorcowych odpowiedzi. To celowe.

Jedna uczciwa uwaga

Żadna książka nie może obiecać Ci wyniku. Kto obiecuje band, ten coś sprzedaje.

Ta książka może pokazać Ci w szczegółach, jaki naprawdę jest wymagany standard, żeby przestać zgadywać. Pisanie i tak zostaje po Twojej stronie.

© 2026 OurSharedCode — *freeieltsbooks.net*. Ta książka jest niezależną publikacją, rozpowszechnianą bezpłatnie w celach edukacyjnych.

IELTS® jest zastrzeżonym znakiem towarowym British Council, IELTS Australia Pty Ltd (należącej do IDP Education) oraz Cambridge English (część Cambridge University Press & Assessment) — zwanych łącznie „IELTS Partners”. Ta publikacja i jej autor nie są powiązani z IELTS Partners, nie są przez nich sponsorowani, wspierani ani zatwierdzeni; słowo „IELTS” pojawia się w tytule i tekście wyłącznie po to, by opisać temat tej książki.

Wszystkie pytania, wzorcowe odpowiedzi i objaśnienia są oryginalną pracą autora; nie powielono tu żadnych oficjalnych materiałów IELTS. Aktualne oficjalne informacje o egzaminie znajdziesz na ielts.org.

Możesz swobodnie udostępniać tę książkę w całości i bez zmian. Nie wolno jej sprzedawać. Dobrowolne darowizny pokrywają wyłącznie koszty hostingu, domen i tłumaczeń; żadne materiały nie są sprzedawane, a darowizny nie mają związku z IELTS Partners.

Part 1 — Jak naprawdę ocenia się

Task 2

1.1 Cztery rzeczy, które się liczą

Twoje wypracowanie nie dostaje jednej oceny. Dostaje cztery, a potem liczy się z nich średnią.

Większość ludzi o tym wie i mimo to pisze tak, jakby ocena była jedna. Wkładają cały wysiłek w słownictwo, bo to słownictwo wydaje się tym, co sprawia, że tekst wygląda mądrze — a punkty tracą w zupełnie innym miejscu.

Oto te cztery kryteria wraz z prostym pytaniem, które egzaminator naprawdę zadaje.

Task Response — czy Twoja odpowiedź obejmuje całe pytanie i czy widać w niej, co myślisz?

Nie część pytania. Całe. Jeśli pytanie ma dwie części, obie potrzebują prawdziwych akapitów. Jeśli pyta, co myślisz, Twoje zdanie musi być

widoczne i musi pozostać takie samo od pierwszego akapitu do ostatniego.

Coherence and Cohesion — czy czytelnik nadaża za Tobą bez cofania się?

Chodzi o kolejność, nie o słowa łączące. Czy ktoś może przeczytać Twoje wypracowanie raz, w normalnym tempie, i ani razu nie wrócić do zdania, żeby ustalić, do czego się odnosi? To właśnie jest spójność. Każdy akapit powinien mieć jedną myśl, a czytelnik powinien umieć powiedzieć, jaka to była myśl.

Lexical Resource — czy używasz właściwego słowa?

Nie efektownego. Właściwego. Zakres słownictwa się liczy, ale precyzja liczy się bardziej. Zwykle słowo użyte dokładnie zawsze wygrywa z rzadkim słowem użytym prawie poprawnie.

Grammatical Range and Accuracy — czy różnicujesz zdania, nie psując ich?

Dwie rzeczy naraz, i ciągną w przeciwne strony. Potrzebujesz różnorodności, więc same krótkie, proste zdania będą Cię trzymać w dole. Potrzebujesz też poprawności, więc zdania złożone, które się rozsypują, też będą Cię trzymać w dole.

To, co powinno zmienić sposób nauki

Z czterech ocen liczy się średnią. Najśłabsza ciągnie więc w dół całą resztę.

Powiedzmy, że masz 7 ze słownictwa, 7 z gramatyki, 7 ze spójności — i 5 z Task Response, bo odpowiedź objęła tylko połowę pytania. Średnia

wychodzi 6.5. Tyle angielskiego, a wynik bierze się z rzeczy, którą zepsuleś w trzydzieści sekund.

Dlatego ludzie stają w miejscu. Wciąż poprawiają to kryterium, w którym i tak są najlepsi. Jeśli chcesz ruszyć z miejsca, znajdź najniższe i pracuj nad nim.

1.2 Band 6 kontra band 7

To najbardziej użyteczna strona w tej książce. Wszystko w Part 2 do niej wraca.

	Odpowiedź na band 6	Odpowiedź na band 7
Task Response	Odpowiada na pytanie, ale niektóre części są cienkie. Zdanie autora gdzieś tam jest, tyle że dryfuje albo pojawia się późno	Odpowiada na każdą część. Stanowisko jest jasne we wstępie i niezmienione na końcu. Myśli są rozwinięte, a nie tylko wyliczone
Coherence and Cohesion	Z grubsza uporządkowane. Słowa łączące się pojawiają, czasem nie te, czasem za dużo. Akapit potrafi mieścić dwie myśli albo pół jednej	Wывód posuwa się o jeden krok na akapit. Każdy akapit zaczyna się od myśli, o której jest. Łączenie jest w większości niewidoczne, bo myśli już się ze sobą wiążą
Lexical Resource	Tyle słów, ile trzeba, żeby wykonać zadanie. Zdarzają się złe wybory i dziwne połączenia, ale sens się broni	Zakres wystarczający, by być dokładnym i nie powtarzać się. Nietypowe słowa pojawiają się tam, gdzie pasują, a nie jako ozdoba. Błędy są zbyt rzadkie, by rozpraszać
Grammatical Range and Accuracy	Zdania krótkie i długie występują obok siebie, ale te długie częściej się rozpadają. Błędy są częste, choć zwykle nie zatrzymują czytelnika	Kilka wzorców składniowych używanych swobodnie. Można przeczytać większość wypracowania i nie znaleźć w nim nic błędnego

Przeczytaj prawą kolumnę jeszcze raz i zauważ, czego w niej *nie ma*.

Nie ma „wyrafinowanego słownictwa”. Nie ma „zaawansowanych konstrukcji”. Nie ma długich słów. Band 7 to nie band 6 z doklejonymi

ozdobami. To band 6 zrobiony czysto, do końca i świadomie.

To dobra wiadomość. Znaczy, że dystans jest mniejszy, niż się wydaje, i że praca do wykonania jest konkretna, a nie mglista.

1.3 Czterdzieści minut

Na Task 2 masz około 40 minut. Wykorzystaj je tak.

5 minut — plan. 30 minut — pisanie. 5 minut — sprawdzenie.

Prawie nikt nie poświęca tych pierwszych pięciu. Wydaje się, że to strata czasu na pisanie. Oto argument, który powinien to zmienić.

Niezaplanowane wypracowanie nie traci punktów w jednym miejscu. Traci je w dwóch. Cierpi Task Response, bo swoje prawdziwe zdanie znajdujesz w trzecim akapicie, a wstęp już do niego nie pasuje. W tym samym czasie cierpi spójność, bo kolejność akapitów jest kolejnością, w jakiej myśli przypadkiem przyszły do głowy.

Dwa kryteria z czterech. Połowa wyniku, zepsuta przez te same pięć minut, które udało się zaoszczędzić.

Plan nie potrzebuje zdań. Potrzebuje stanowiska, dwóch głównych myśli, jednego przykładu do każdej i kolejności. Pięć linijek notatek. Dokładnie tak to wygląda w każdym rozdziale Part 2.

1.4 Długość i cena zbyt krótkiego tekstu

Musisz napisać co najmniej 250 słów. To nie jest sugestia, a kara jest naliczana wprost.

Dwie praktyczne uwagi.

Wiedz, jak wygląda 250 słów w Twoim własnym piśmie. Policz raz słowa na jednej zapisanej przez siebie stronie i zapamiętaj tę liczbę. Na egzaminie nie będzie czasu na liczenie, a pomyłka w którąkolwiek stronę dużo kosztuje.

Dłużej nie znaczy lepiej. Celuj w mniej więcej 270–290 słów. Powyżej tego zwykle zaczynasz się powtarzać, a powtórzenia widać. Wypracowanie na 400 słów nie jest mocniejsze; zwykle jest wypracowaniem na 280 słów z watą, a wata kosztuje jednocześnie w Lexical Resource i w Task Response.

Napisz tyle, żeby porządnie rozwinąć dwie myśli. Potem przestań.

2.1 Opinion

"To what extent do you agree or disagree?"

Czego dotyczy ten typ pytania

Pyta, co myślisz i jak mocno.

Dostajesz stwierdzenie i masz zająć wobec niego stanowisko. Możesz się zgodzić, nie zgodzić albo zgodzić się częściowo. Wszystkie trzy opcje są bezpieczne. Niebezpieczny jest brak jakiegokolwiek stanowiska.

Pułapka: wypracowanie, które po cichu zmienia zdanie.

To najczęstszy sposób na utratę punktów z Task Response w pytaniu typu opinion. Autor zgadza się we wstępie, drugi akapit poświęca na wyliczanie drugiej strony, bo wydawało się to zrównoważone, i dochodzi do wniosku, który już nie pasuje do otwarcia. Nic w tym wypracowaniu nie jest błędne. Po prostu nie ma w nim stanowiska, a trzymanie się stanowiska jest istotą zadania.

Jeśli zgadzasz się tylko z częścią stwierdzenia, powiedz dokładnie, z którą częścią, już we wstępie. „Częściowo” to stanowisko. „To zależy” nie jest.

Pytanie

Some governments charge drivers a fee to enter the centre of a city during busy hours. Some people say this is the best way to reduce traffic.

To what extent do you agree or disagree?

Plan — pięć linijek, pięć minut

Position: charge works, but not BEST. Public transport is better.

P1: yes it works – free driving = no reason to switch. London, traffic fell.

P2: but only if alternative exists – otherwise rich pay, road refills.

P3: transport removes the reason instead of punishing. Slower, costlier.

End: keep it, but not the best tool.

Zauważ, że w tym planie nie ma ani jednego pełnego zdania. Zauważ też, że stanowisko zostało zapisane jako pierwsze, przed jakimikolwiek pomysłami. Ta kolejność ma znaczenie — pomysły dobrane po ustaleniu stanowiska mają tendencję do jego popierania.

Wypracowanie modelowe

Charging drivers to enter city centres at peak times has become common in large cities, and it does reduce the number of cars on the road. I do not believe it is the best solution, however. Congestion charging treats the symptom, while better public transport treats the cause.

The case for the charge is straightforward. Driving into a busy centre is currently free, so people who could travel another way have no reason to. Putting a price on it changes that calculation immediately. London saw traffic inside its charging zone fall sharply within a year of introducing the scheme, and the money raised can be spent on roads and buses. As a short-term measure, it works.

The problem is what it assumes. A charge only pushes people out of their cars if they have somewhere else to go. In cities where buses are slow and trains are crowded, drivers do not switch; they simply pay, and the road fills up again with those who can afford it. The result is a quieter centre for wealthier drivers rather than a city that moves better. It also does nothing for people who were never driving in the first place, who usually have the worst commute of anyone.

Investing in public transport works the other way round. A train every five minutes removes the reason to drive instead of punishing the choice, and it improves daily life at every income level. It is slower to build and far more expensive, which is exactly why governments prefer the charge.

Congestion charging is a useful tool and I would keep it. I would not call it the best one.

(288 words)

Dlaczego dostaje wysoki wynik

Task Response. Stanowisko pojawia się w drugim zdaniu i nigdzie się nie przesuwają. Przeczytaj osobno wstęp i zakończenie: *"I do not believe it is the best solution"* oraz *"I would not call it the best one."* Ta sama teza, inne słowa. Tak wygląda utrzymane stanowisko i nie wymaga to żadnej

dodatkowej umiejętności — tylko planu napisanego przed wypracowaniem.

Zauważ też, że wypracowanie odpowiada na rzeczywiste pytanie. Stwierdzenie nie brzmiało „congestion charging funkcjonuje”. Brzmiało, że jest ono **the best way**. Wypracowanie spiera się z *best*, a przyznaje *works*. Odpowiadanie na dokładne twierdzenie, a nie na ogólny temat, to większość Task Response.

Coherence and Cohesion. Cztery akapity, cztery funkcje: stanowisko, argument za, wada, lepsza alternatywa. Każdy akapit podaje swój środek ciężkości w pierwszym zdaniu — *"The case for the charge is straightforward."* / *"The problem is what it assumes."* Można przeczytać same zdania otwierające i nadal śledzić tok argumentacji.

Policz łączniki. Prawie ich nie ma. Żadnego „Firstly”, żadnego „Moreover”, żadnego „In conclusion”. Akapity łączą się, bo każdy odpowiada na pytanie postawione przez poprzedni. To spójność działająca niewidocznie, i ona punktuje wyżej niż drogowskazy.

Lexical Resource. Słownictwo jest w większości zwyczajne. Podnosi je precyzja:

- *"treats the symptom ... treats the cause"* — jedna metafora, użyta raz, niosąca cały argument.
- *"changes that calculation"* — lepsze niż „makes people think again”, bo mówi, jakiego rodzaju myślenie ma na myśli.
- *"the road fills up again with those who can afford it"* — cała krytyka w jednym zdaniu podrzędnym.

Nie ma tu ani jednego słowa, którego nie znalazłby autor na band 6. Różnica polega na tym, jak się je wybiera.

Grammatical Range and Accuracy. Długość zdań zmienia się celowo. Akapit o wadzie rozciąga się, a potem łąduje na krótkim zdaniu. Wypracowanie kończy się dwoma krótkimi zdaniami i dlatego zakończenie brzmi jak decyzja, a nie jak wygasanie.

Średnik w *"drivers do not switch; they simply pay"* warto sobie przyswoić. Łączy dwie myśli, które do siebie należą, bez łącznika, i trudno go użyć źle.

Ten sam akapit na band 6

Oto trzeci akapit przepisany o jedną band niżej. Myśl jest identyczna.

However, there is also a problem with this. If people don't have other ways to travel, they will not stop driving. In many cities the buses are very bad and the trains are always full of people. So the rich people will just pay the money and continue to drive their cars, and the road will be full again. Moreover, it is not good for the poor people who cannot drive anyway.

Co właściwie się zmieniło?

- **Zniknął środek ciężkości.** Zaczyna się od „there is also a problem” — ale *jaki* problem? Wersja na band 7 nazywa go od razu: opłata zakłada, że istnieje alternatywa.
- **„Very bad”, „always full”, „not good”.** Ogólnikowe tam, gdzie oryginał był konkretny. To strata w Lexical Resource i chodzi tu o precyzję, nie o rzadkie słowa.

- **„Moreover” nic nie robi.** Ostatnie zdanie nie jest dodatkiem do poprzedniego; mówi o innej grupie ludzi. Łącznik kieruje czytelnika w złą stronę.
- **„The rich people”, „the poor people”.** Rodzajnik jest błędny i się powtarza. Właśnie takie drobne, częste błędy oddzielają *“errors are frequent”* od *“most sentences have no error”*.

Nic tu nie jest katastrofą. O to właśnie chodzi. Band 6 to nie zła pisanina. To pisanina lekko luźna w czterech miejscach naraz.

2.2 Discussion

"Discuss both views and give your own opinion."

Czego dotyczy ten typ pytania

Dwóch rzeczy, i łatwo przeoczyć tę drugą.

Musisz uczciwie wyjaśnić obie strony — nie jedną porządnie, a drugą w jednym zdaniu — i musisz też powiedzieć, którą uważasz za silniejszą.

Pułapka: zrównoważone wypracowanie bez żadnej opinii w środku.

To pojedynczy najkosztowniejszy błąd w Task 2, bo jest niewidoczny w trakcie pisania. Wypracowanie wygląda dojrzałe. Hojnie daje przestrzeń obu stronom. Kończy się czymś w rodzaju *"both views have advantages and it depends on the situation"* — i nie wykonało zadania.

Polecenie brzmi *and give your own opinion*. Jeśli Twojej opinii tam nie ma, Task Response jest ograniczony, niezależnie od tego, jak dobry jest angielski. Czytelnik powinien móc skończyć Twoje wypracowanie i opowiedzieć znajomemu, po czyjej stronie stanąłś.

Jeszcze jedno: Twoja opinia to nie piąty akapit doklejony na końcu. Umieść ją we wstępie i pozwól, żeby całe wypracowanie ją niosło.

Pytanie

Some people think children should begin learning a foreign language in primary school. Others believe secondary school is early enough.

Discuss both views and give your own opinion.

Plan — pięć linijek, pięć minut

Opinion: primary – BUT only with a trained teacher.

View A (secondary): crowded timetable, weak teachers, teens learn grammar faster.

View B (primary): accent window closes ~10; absorb without translating. Cousin example.

Me: B stronger, with the condition. Bad early teaching = worse than none.

End: the real argument is about resources, not children.

Zauważ, że opinia znów jest pierwszą linijką, jeszcze przed zapisaniem którejkolwiek z opinii. Jeśli decydujesz na końcu, obie strony wychodzą nie zrównoważone, a wniosek pojawia się jak niespodzianka.

Wypracowanie modelowe

Language teaching now starts earlier in many countries than it did a generation ago, and not everyone thinks this is an improvement. Both sides have a reasonable case, though I believe the evidence favours starting young.

Those who prefer secondary school usually argue from practicality. Young children learn slowly in formal lessons, and a primary timetable is already crowded with reading, writing and mathematics. An hour of French at the age of seven, taught by someone who barely speaks French, may achieve very little. Teenagers, by contrast, can study grammar deliberately and make visible progress in months. On this view an early start simply wastes time that the basics need.

The argument for primary school rests on something different. It is not about speed but about sound. Children who hear a second language before roughly the age of ten tend to keep a pronunciation close to a native speaker's, and that advantage fades as they get older. They also absorb language without translating it first, a habit most adult learners never recover. My cousin moved country at six and now sounds local in both her languages; her brother, who moved at fourteen, does not.

I find the second argument stronger, with one condition attached. An early start only helps if the teaching is good. A badly taught primary class is worse than no class at all, because it convinces children the language is dull before they are old enough to judge. Where trained specialists exist, primary school is clearly the better time to begin.

Both sides are really arguing about resources rather than about children.

(287 words)

Dlaczego dostaje wysoki wynik

Task Response. Przeczytaj wstęp: *"I believe the evidence favours starting young."* Przeczytaj czwarty akapit: *"I find the second argument stronger, with one condition attached."* Opinia zostaje wyrażona dwa

razy i rozwinięta raz. Nie da się skończyć tego wypracowania, nie znając stanowiska autora.

Obie strony dostają też realną przestrzeń — pełny akapit każda — a ta, z którą autor się nie zgadza, otrzymuje swój najlepszy argument, nie osłabioną wersję. To ma znaczenie. Wypracowanie, które robi z przeciwnej strony coś głupiego, brzmi niezrównoważenie, a niezrównoważona dyskusja kosztuje punkty z Task Response nawet wtedy, gdy opinia jest jasna.

Warunek w czwartym akapicie to coś, co podnosi ten tekst ponad zwykłe „I agree”. *"Only if the teaching is good"* to stanowisko zastrzeżone, a stanowiska zastrzeżone tak właśnie wyglądają, gdy myśl jest rozwinięta.

Coherence and Cohesion. Struktura jest najprostszą z dostępnych: pogląd, pogląd, opinia, zamknięcie. Nie wstydź się tego. Proste struktury łatwo śledzić, a łatwość śledzenia jest właśnie tym, co nagradza to kryterium.

Spójrz, jak otwiera się trzeci akapit: *"The argument for primary school rests on something different."* Łączenie wykonuje słowo *different*. Mówi czytelnikowi, że ten akapit stoi w opozycji do poprzedniego, bez ani jednego „However” czy „On the other hand”. Potem kolejne zdanie mówi, na czym polega różnica: *"It is not about speed but about sound."*

Lexical Resource. Znowu zwyczajne słowa użyte dokładnie:

- *"argue from practicality"* — trzy słowa na myśl, na którą większość zużywa całe zdanie.
- *"that window narrows sharply"* — metafora kontynuowana z poprzedniego zdania, nie ozdoba.

- *"a habit most adult learners never recover"* — *recover* to tu precyzyjny czasownik. Nie „get” ani „have”.

Warto zwrócić uwagę też na osobisty przykład. *"My cousin moved country at six"* jest konkretny, brzmi wiarygodnie i nic nie kosztuje. Wymyślone przykłady są w Task 2 całkowicie dopuszczalne. Mgliste — nie.

Grammatical Range and Accuracy. Średnik w trzecim akapicie wykonuje prawdziwą pracę: stawia kuzynkę i jej brata obok siebie, tak że kontrast trafia w cel bez potrzeby tłumaczenia.

Zwróć uwagę na *"Where trained specialists exist, primary school is clearly the better time to begin."* Zdanie z wysuniętym na początek okolicznikiem, wygodne i poprawne. Jedna taka konstrukcja na akapit w zupełności wystarczy. Pięć to popisywanie się, a popisywanie się jest tam, gdzie poprawność się rozpada.

Ten sam akapit na band 6

Czwarty akapit — ten z opinią — o jedną band niżej.

In my opinion, I think that the second argument is better. But it depends on the teacher. If the teacher is good, then the children will learn very well, but if the teacher is not good, then it is not useful and maybe the children will not like the language in the future. So in conclusion I agree with starting in primary school but only in some situations.

Co się zmieniło?

- **„In my opinion, I think”** — ta sama myśl dwa razy. Drobiazg, ale to pierwsza rzecz na stronie i od razu wyznacza poziom.
- **„It depends” pojawia się, zanim warunek zostanie wyjaśniony.** Wersja na band 7 przedstawia warunek jako twierdzenie — *“An early start only helps if the teaching is good”* — a dopiero potem je wyjaśnia. Ta wersja mówi „it depends” i zostawia czytelnika w oczekiwaniu.
- **„Good” i „not good” niosą cały akapit.** Dwa użycia najbardziej ogólnikowego przymiotnika w angielskim tam, gdzie oryginał miał *badly taught, convinces children the language is dull, trained specialists.*
- **„In some situations”** to miejsce, w którym stanowisko po cichu się rozpuszcza. Brzmi jak zastrzeżenie, ale niczego nie nazywa. Porównaj: *“Where trained specialists exist.”*
- **„So in conclusion”** w środku wypracowania sygnalizuje, że autor kończy, bo mu się skończyły pomysły, a nie dlatego, że argument został domknięty.

Pomysły w obu wersjach są takie same. Tylko jedna z nich się do czegokolwiek zobowiązuje.

2.3 Advantages and disadvantages

"Do the advantages outweigh the disadvantages?"

Czego dotyczy ten typ pytania

Prosi, żebyś zważył, a nie wyliczał.

Słowem, które wykonuje tu pracę, jest **outweigh**. Pytanie nie brzmi „jakie są dobre i złe strony” — na to odpowiedziałoby dziesięciolatek. Brzmi: „która strona jest cięższa i dlaczego”.

Pułapka: lista zakupów.

Bardzo częsta odpowiedź podaje trzy zalety, potem trzy wady, a na końcu stwierdza, że obie strony są ważne. Każdy punkt może być prawdziwy. Mimo to punktuje słabo, bo zadaniem było porównać, a wypracowanie tylko zebrało.

Dwa nawyki to naprawiają.

Po pierwsze, zdecyduj, która strona jest cięższa, jeszcze przed pisaniem, i powiedz to we wstępie. Po drugie, zadbaj, żeby przynajmniej jeden akapit wprost zestawiał obie strony ze sobą. Gdzieś w Twoim wypracowaniu powinno być zdanie, które znaczy *"to waży więcej niż tamto, i oto dlaczego"*.

Przydatny test: czy ktoś mógłby przestawić Twoje akapity w dowolnej kolejności bez szkody dla tekstu? Jeśli tak, to wyliczałeś. Jeśli nie, to ważyłeś.

Pytanie

More people now work from home instead of travelling to an office every day.

Do the advantages of this development outweigh the disadvantages?

Plan — pięć linijek, pięć minut

Verdict: advantages win – but not for everyone. Depends on career stage.

Adv: time. 10 hrs/wk commute unpaid. Money. Parent at 3:30 = job possible at all.

Dis: juniors lose sideways learning. Isolation for people living alone.

WEIGH: the costs have fixes, the commute doesn't. ← this is the essay

End: mix the two, don't go back.

Czwarta linijka jest tą, która się liczy. Jeśli w Twoim planie nie ma linijki z ważeniem, Twoje wypracowanie będzie listą.

Wypracowanie modelowe

Home working stopped being unusual several years ago and is now a normal arrangement across whole industries. Weighing the two sides, I think the gains are clearly larger, although the balance shifts depending on who is doing the working.

The clearest advantage is time. A commute of an hour each way costs a worker around ten hours a week, unpaid, and returns nothing. Removing it gives that time back to sleep, family or exercise, and all three show up later in how well someone does the job. The money matters too: no fare, no lunch bought near the office. For a parent who must collect a child at half past three, the difference is not convenience — it decides whether the job is possible at all.

The costs are real, but they fall unevenly. The most serious one lands on new employees. Skill in most professions is picked up sideways: overhearing how a colleague handles an angry client, asking the small question that is not worth writing an email about. A junior working alone at home learns the tasks and misses the profession. Isolation is the second cost, and it weighs far more on people who live by themselves.

What decides it for me is that the disadvantages have solutions and the commute does not. A team can meet twice a week, pair new staff with someone experienced, and protect that informal learning on purpose. Nobody has yet found a way to make an hour on a crowded train useful.

The advantages therefore outweigh the disadvantages for most established workers, and the case is much weaker for someone in a first job. That is an argument for mixing the two, not for going back.

(291 words)

Dlaczego dostaje wysoki wynik

Task Response. Werdykt pojawia się w drugim zdaniu — *"the gains are clearly larger"* — i od razu zostaje zastrzeżony: *"the balance shifts depending on who is doing the working."* To zastrzeżenie nie jest

wykrętem. Zostaje precyzyjnie rozwinięte później, kiedy wypracowanie rozdziela pracowników z ustaloną pozycją od juniorów.

Czwarty akapit to cały powód, dla którego to wypracowanie bije listę. *"The disadvantages have solutions and the commute does not"* to porównanie, nie dodatek. Podaje powód, dla którego jedna strona jest cięższa, zamiast po prostu to stwierdzić.

Zwróć uwagę na ostatnie zdanie: *"an argument for mixing the two, not for going back."* Wypracowanie odpowiada na zadane pytanie, a potem mówi, co z tej odpowiedzi wynika. Tak wygląda rozwinięta myśl — jeden krok dalej, niż wymagało pytanie, a nie kolejny przykład.

Coherence and Cohesion. Cztery akapity: werdykt, argumenty za, argumenty przeciw, ważenie. Kolejność nie jest dekoracyjna. Czwarty akapit nie da się przenieść nigdzie indziej, bo zależy od obu poprzednich. To test z początku tego rozdziału, zaliczony.

Każdy akapit nazywa swój środek ciężkości wcześniej — *"The clearest advantage is time."* / *"The costs are real, but they fall unevenly."* / *"What decides it for me is..."* Można przeczytać tylko te trzy zdania i odtworzyć cały argument.

Lexical Resource. Precyzja tkwi w czasownikach i w konkretach.

- *"picked up sideways"* — myśl, na którą większość potrzebowałaby całego zdania.
- *"learns the tasks and misses the profession"* — kontrast siedzi wewnątrz zdania, nie wokół niego.
- *"ten hours a week, unpaid"* — jedno słowo, *unpaid*, robi więcej niż całe zdanie narzekania.

- *"the balance shifts", "the costs fall unevenly", "weighs far more on"* — metafora ważenia, zaczerpnięta z samego pytania, przechodzi przez całe wypracowanie. Podchwycenie obrazu z pytania to tani i niezawodny sposób na to, by wyglądać precyzyjnie.

Grammatical Range and Accuracy. Dwukropek w *"the money matters too: no fare, no lunch bought near the office"* pozwala dwóm fragmentom działać jak lista, bez zamieniania się w niezgrabne zdanie.

Pauza w *"the difference is not convenience — it decides whether the job is possible at all"* wykonuje tę samą pracę co średnik, tylko z większym naciskiem. Użyj jednego takiego zabiegu na wypracowanie, nie czterech.

Ten sam akapit na band 6

Akapit z ważeniem — ten najważniejszy — o jedną band niżej.

In my view, the advantages are more than the disadvantages. Firstly, the companies can save money on the office. Secondly, the workers are more happy and they can spend time with their family. Moreover, it is also good for the environment because there is less pollution from the cars. Therefore, I think that working from home has more advantages than disadvantages.

Co się zmieniło?

- **Przestał ważyć i zaczął wyliczać.** Trzy nowe zalety pojawiają się właśnie w akapicie, który miał porównywać. Wady nie są wspomniane ani razu. To jest ta pułapka i warto przeczytać ten akapit dwukrotnie, żeby poczuć, jak naturalnie się w nią wpada.

- **„Firstly, Secondly, Moreover, Therefore.”** Cztery drogowskazy w pięciu zdaniach. Wskazują na strukturę, której nie ma — każdy punkt to po prostu kolejna zaleta, więc *Moreover* jest jedynym uczciwym z nich.
- **„More happy”.** Drobny błąd, i to taki, który się powtarza.
- **Zakończenie powtarza wstęp słowo w słowo.** Akapit niczego nie dodał, więc finał nie ma na czym wylądować.
- **Nowe pomysły w ostatnim akapicie.** Oszczędności firm i zanieczyszczenie pojawiają się po raz pierwszy dopiero w zakończeniu i nigdy nie są rozwinięte. Oba to dobre punkty. Oba powinny być w drugim akapicie — albo wcale.

2.4 Problem and solution

"What problems does this cause, and what can be done about it?"

(pojawia się też jako *"What are the causes, and what solutions can you suggest?"*)

Czego dotyczy ten typ pytania

Dwóch części, i muszą do siebie pasować.

Pierwsza pyta, co idzie źle. Druga pyta, co z tym zrobić. Obie potrzebują prawdziwych akapitów — to nie jest pytanie z opinią doklejoną na końcu.

Pułapka: rozwiązania, które odpowiadają na inny problem.

To specyficzna wada tego typu pytania i łatwo jej nie zauważyć we własnym tekście. Wypracowanie nazywa dwa problemy, potem proponuje dwa rozwiązania, a rozwiązania nie odpowiadają problemom. Czytelnik zauważa to od razu; autor prawie nigdy.

Naprawa jest mechaniczna. W planie poprowadź linię od każdego rozwiązania z powrotem do problemu, który rozwiązuje. Jeśli rozwiązanie nie ma linii, wytnij je, bez względu na to, jak dobre jest. Jeśli problem nie ma linii, albo go rozwiąż, albo w ogóle go nie poruszaj.

Zwróć też uwagę, że „problems” i „causes” to różne pytania. *What problems does this cause* pyta o konsekwencje — co z tego wynika. *What are the causes* pyta, co to spowodowało. Sprawdź, które z nich dostałeś. Odpowiedź na niewłaściwe to porażka Task Response, nie drobne potknięcie.

Pytanie

In many cities, young people on average salaries can no longer afford to buy a home.

What problems does this cause, and what can be done about it?

Plan — pięć linijek, pięć minut

P1: delayed lives – children postponed, birth rates fall. Rent transfers income to owners.

P2: cities lose essential workers – nurses/teachers can't live near centre.

S1 → P1&P2: build more, modest homes. Vienna.

S2 → P1: tax empty/second homes. Faster than building.

End: obstacle is political, not technical. Owners benefit from high prices.

Strzałki są tu najważniejsze. Każde rozwiązanie zostaje przywiązane do ponumerowanego problemu, zanim padnie choć jedno słowo.

Wypracowanie modelowe

In most large cities, someone earning an average salary can no longer expect to buy a place to live. The consequences reach well beyond housing itself, and the available remedies are slower and less popular than governments usually admit.

The first problem is that people postpone the rest of their lives. Couples who cannot afford a home delay having children, often past the point at which they wanted them, and birth rates in expensive cities have fallen

accordingly. Renting indefinitely also transfers a large share of a young worker's income to somebody who already owns property, so the gap between the two groups widens every year without either of them doing anything. The second problem is that cities lose the workers they depend on. When nurses, teachers and drivers cannot live within an hour of the centre, the city stops working properly, and higher salaries do not fix it, because what is short is housing rather than money.

The most direct remedy is to build far more homes, and specifically the modest kind that first-time buyers actually need rather than the expensive flats that are most profitable. Cities which have taken this seriously, Vienna with its long public housing programme being the clearest example, have held costs within reach of ordinary salaries for decades. Building is slow, however, so it needs pairing with something quicker: taxing empty and second properties heavily, which several countries have now begun, discourages buying housing purely as an investment.

Neither measure is welcome to existing owners, whose wealth depends on prices staying high. That is the real obstacle, and it is political rather than technical. We are not short of ideas.

(287 words)

Dlaczego dostaje wysoki wynik

Task Response. Obie połowy pytania zostają odpowiedziane w pełnych akapitach, a połowy są ze sobą połączone. Budowanie odpowiada na oba problemy — podaż obniża ceny dla młodych rodzin i pozwala pracownikom kluczowym mieszkać w pobliżu. Podatek od nieruchomości

odpowiada konkretnie na pierwszy. Nic nie zostaje zaproponowane bez rozwiązywania czegokolwiek.

Wypracowanie odpowiada też na pytanie, które faktycznie dostało. Zapytano o *problems caused*, a ono podaje konsekwencje: odłożone dzieci, przetransferowany dochód, miasta tracące pracowników. Ani razu nie zbacza w stronę *causes* wysokich cen, czyli sąsiadującego pytania, na które bardzo łatwo odpowiedzieć przez przypadek.

Ostatnia linijka wykonuje cichą pracę. "*We are not short of ideas*" przeramowuje wszystko powyżej: problem nie leży w wiedzy, lecz w polityce. To krok dalej niż pytanie, i to właśnie odróżnia odpowiedź rozwiniętą od odpowiedzi kompletnej.

Coherence and Cohesion. Dwa problemy w jednym akapicie, dwa rozwiązania w kolejnym, potem krótkie zamknięcie. Wewnętrzna sygnalizacja jest minimalna, ale precyzyjna — "*The first problem is...*", "*The second problem is...*", "*The most direct remedy...*" — i jest używana tam, gdzie naprawdę pomaga czytelnikowi liczyć, czyli w jednym miejscu, w którym sygnalizacja zarabia na swoje miejsce.

"*Building is slow, however, so it needs pairing with something quicker*" to zawias całego wypracowania. Przyznaje słabość pierwszego rozwiązania i wykorzystuje tę słabość, by wprowadzić drugie. Spójność bierze się tu z argumentu, nie z łącznika.

Lexical Resource. Zwróć uwagę na precyzję w rzeczownikach abstrakcyjnych — to właśnie tam większość wypracowań na band 6 traci ostrość:

- "*transfers a large share of a young worker's income*" — nie „wastes money”.

- *"what is short is housing rather than money"* — cała diagnoza w dziewięciu słowach.
- *"discourages buying housing purely as an investment"* — *purely* samo niesie całe rozróżnienie między mieszkaniem a aktywem.
- *"welcome to existing owners", "political rather than technical"* — proste słowa, dokładne dopasowanie.

Grammatical Range and Accuracy. *"Cities which have taken this seriously, Vienna with its long public housing programme being the clearest example, have held costs..."* to najbardziej ambitne zdanie w całej książce. Podmiot jest oddzielony od czasownika długą wtrąconą frazą, a zdanie mimo to się trzyma.

Spróbuj jednego takiego zdania na wypracowanie. Nie trzech. Jeśli nie masz pewności, że przetrwa, napisz zamiast tego dwa czyste zdania — poprawność jest oceniana razem z zakresem, a rozpadające się ambitne zdanie traci na obu.

Ten sam akapit na band 6

Akapit z rozwiązaniami, o jedną band niżej.

There are some solutions for this problem. Firstly, the government should build more houses for the people, then the price will go down and everyone can buy a house. Secondly, the government should give money to young people to help them. Moreover, people should try to save more money every month and not spend it on unnecessary things like expensive coffee.

Co się zmieniło?

- **Trzecie rozwiązanie nie odpowiada na nic.** Osobiste oszczędzanie nie dotyka żadnego z postawionych problemów i po cichu obwinia ludzi, o których było wypracowanie. Rozwiązanie, które nie łączy się z podanym problemem, jest gorsze niż brak rozwiązania, bo pokazuje, że obie połowy zostały napisane osobno.
- **„Give money to young people”** brzmi pomocnie, ale pogarsza problem — więcej kupujących, ta sama liczba domów, wyższe ceny. Rozwiązania potrzebują jednego zdania *dlaczego to działa*. Bez niego egzaminator nie wie, czy pomysł został przemyślany, czy zgadnięty.
- **„For the people”, „everyone can buy a house.”** Nadmierne uogólnienie. Wersja na band 7 mówi *modest homes for first-time buyers* — twierdzenie, którego naprawdę da się bronić.
- **„Firstly, Secondly, Moreover”** znów oznacza listę, nie argument.
- **Nigdzie nie ma przykładu.** Wiedeń kosztował autora oryginału sześć słów i uczynił twierdzenie konkretnym.

Angielszczyzna w tym akapicie nie jest dużo słabsza. Rozumowanie jest, i to właśnie tam widać Task Response.

2.5 Two-part question

"Why is this happening? Is it a positive or negative development?"

Czego dotyczy ten typ pytania

Dokładnie tego, co mówi: dwóch osobnych pytań, i oba muszą zostać porządnie odpowiedziane.

Ten typ bywa nazywany wypracowaniem „direct questions”. Oba pytania zwykle są innego rodzaju — jedno prosi o wyjaśnienie, drugie o ocenę — i to właśnie czyni go niewygodnym.

Pułapka: drugie pytanie w jednym zdaniu.

Prawie każdy dobrze odpowiada na pierwsze pytanie. Jest konkretne i jest o czym pisać. Potem wypracowaniu kończy się czas i miejsce, a drugie pytanie dostaje jedną linijkę pod koniec, zwykle *"In my opinion this is a positive development."*

Oba pytania mają równą wagę. Odpowiedzenie na jedno z nich tylko połowicznie ogranicza Task Response, bez względu na to, jak mocna jest druga połowa.

Jeśli musisz, zaplanuj najpierw drugą odpowiedź. I daj jej osobny akapit — ocena, która mieszka wewnątrz zakończenia, zawsze brzmi jak coś dorzuconego na koniec, bo właśnie tym jest.

Pytanie

Many people now buy second-hand clothes instead of new ones.

Why is this happening? Is it a positive or a negative development?

Plan — pięć linijek, pięć minut

Verdict FIRST (so it doesn't get squeezed): positive, with one real cost.

Why 1: cheap new clothes wear out fast – buying used is cheaper over time. Wool coat.

Why 2: environmental, esp. young. Resale apps made it easy – intention existed, market didn't.

Positive: displaces manufacture; weakens "clothes are disposable".

Cost: charity shop prices rise, pushes out people buying from necessity. → more supply, not fewer buyers.

Zapisanie werdyktu w pierwszej linijce to celowa obrona przed tą pułapką. Skoro jest w planie, dostanie swój akapit.

Wypracowanie modelowe

Buying clothes second-hand once suggested that a person could not afford new ones. Over the past decade it has become an ordinary choice, and in some circles a fashionable one. Two forces explain the shift, and on balance I consider it a positive development.

The first reason is cost, and it has moved in an unexpected direction. New clothing is cheaper than it has ever been, but it is also made to last a much shorter time, so someone who repeatedly buys new often spends

more than someone who occasionally buys something well made and used. A wool coat made thirty years ago will usually outlast three cheap ones bought today. The second reason is environmental concern, which is strongest among younger buyers. The clothing industry produces an enormous volume of waste, and people who have grown up hearing this are less willing to add to it. Resale websites and apps then made acting on that belief simple, which is the practical half of the explanation: the intention existed well before the marketplace did.

I regard the change as positive for two reasons. It reduces waste directly, because a garment worn by a second owner replaces the manufacture of a new one. More importantly, it weakens the assumption that clothing is disposable, and that assumption does more damage over time than any individual purchase.

There is one genuine cost. As buying used becomes fashionable, prices in charity shops rise, and those who shop there out of necessity are pushed out. That is a real harm falling on the people least able to absorb it. It is an argument for increasing supply, though, rather than for buying less.

(292 words)

Dlaczego dostaje wysoki wynik

Task Response. Policz akapity przydzielone każdemu pytaniu. Jeden długi akapit wyjaśnia *why*, z dwoma rozwiniętymi powodami. Jeden akapit podaje *judgement*, z dwoma własnymi powodami. Czwarty akapit podnosi najmocniejszy zarzut wobec tej oceny i na niego odpowiada.

To właśnie ten ostatni akapit sprawia, że wypracowanie brzmi dojrzałe. Autor zajął stanowisko, potem poszukał najlepszego argumentu

przeciwko niemu i uczciwie się z nim zmierzył, zamiast udawać, że nie istnieje. Kosztuje to trzy zdania i to właśnie różni opinię od opinii przemyślanej.

Zauważ, że werdykt pojawia się we wstępie — *"on balance I consider it a positive development"* — długo przed akapitem, który go broni. Pułapka tego typu pytania jest strukturalna, a wstęp to miejsce, w którym się ją rozbraja.

Coherence and Cohesion. *"The first reason is cost"* oraz *"The second reason is environmental concern"* siedzą w jednym akapicie, zamiast dostać po jednym osobnym. To celowy wybór: obie należą do tego samego pytania, więc trzymanie ich razem mówi czytelnikowi, gdzie kończy się odpowiedź na pytanie pierwsze, a zaczyna odpowiedź na pytanie drugie.

Dwukropek w *"the practical half of the explanation: the intention existed well before the marketplace did"* to najzgrabniejszy zabieg spójnościowy w całej książce. Łączy ogólne twierdzenie z jego precyzyjnym znaczeniem bez żadnego łącznika.

Lexical Resource. Wypracowanie ani razu nie używa „eco-friendly”, „nowadays” ani „trend” — a właśnie tam ten temat zwykle się ześlizguje.

- *"in some circles a fashionable one"* — *circles* jest dokładne i bez pretensji.
- *"displaces"* / *"replaces the manufacture of a new one"* — mechanizm, nie sentyment.
- *"those who shop there out of necessity"* — precyzyjne, i wyraźnie nie „poor people”.

- *"falling on the people least able to absorb it"* — *absorb* to właściwy czasownik dla kosztu.

Grammatical Range and Accuracy. Spójrz na dwa ostatnie zdania.
"That is a real harm falling on the people least able to absorb it. It is an argument for increasing supply, though, rather than for buying less."

Though w środku zdania to drobny, naturalny akcent, którego autorzy niebędący rodzimymi użytkownikami języka rzadko próbują, a tu jest całkowicie poprawny. Równoległa konstrukcja na końcu — *for increasing supply ... for buying less* — sprawia, że kontrast trafia w cel bez potrzeby zapowiadania go łącznikiem.

Ten sam akapit na band 6

Akapit z oceną — ten, który zwykle zostaje ściśnięty — o jedną band niżej.

In my opinion, I believe that this is a positive development because it is good for the environment and also people can save their money. Nowadays, the pollution is a very big problem in the world and we should protect our planet for the future generations. In conclusion, buying second-hand clothes is a good trend and more people should do it.

Co się zmieniło?

- **Powtarza pytanie pierwsze zamiast odpowiadać na pytanie drugie.** Koszt i środowisko były *powodami, dla których to się dzieje*. Tutaj wracają jako *powody, dla których to jest dobre*. Akapit wygląda

na pełny, a niczego nie dodaje, i to jest najczęstszy sposób, w jaki ten typ pytania bywa niedopowiedziany.

- **„Protect our planet for the future generations.”** Wyuczone na pamięć, bez związku z ubraniami, i z gatunku fraz, które egzaminatorzy czytali już tysiące razy. To obniża Lexical Resource, zamiast je podnosić — zobacz 3.1.
- **„Nowadays”, „a very big problem in the world”, „a good trend.”** Trzy ogólnikowe zwroty tam, gdzie oryginał miał *displaces the manufacture of a new one* i *weakens the assumption that clothing is disposable*.
- **Nigdzie żadnego zarzutu.** Czwarty akapit wersji na band 7 nie ma tu odpowiednika. Nic nie jest ważne, więc ocena nic autora nie kosztuje.
- **„In my opinion, I believe”** — znowu podwojone, a *“In conclusion”* w akapicie, który nie jest zakończeniem.

Part 3 — Co trzyma ludzi na band 6

Przeczytaj tę część po napisaniu trzech albo czterech wypracowań, nie wcześniej. To lista konkretnych nawyków, i jest dużo bardziej użyteczna, kiedy potrafisz rozpoznać w niej własne pisanie.

Żaden z nich nie jest błędem dramatycznym. Właśnie dlatego przetrwają. Dramatyczny błąd zostaje poprawiony przez pierwszego nauczyciela, który go zobaczy; te tutaj wyglądają jak normalne pisanie.

3.1 Wyuczone na pamięć frazy

Zacznij od tego, bo to nawyk, który ludzie uważają za pomocny.

"It is a well-known fact that..." "Since time immemorial, humans have..." "This essay will discuss both sides of this controversial issue." "In today's modern world, technology plays a vital role in our daily lives."

Te frazy są wyuczone ze stron internetowych i powtarzane w milionach wypracowań. Egzaminatorzy przeczytali każdą z nich tysiące razy i są przeszkoleni, żeby przenikać wzrokiem przez język, który mógłby zostać doczepiony do dowolnego pytania.

Koszt jest gorszy niż neutralny. Lexical Resource nagradza słowa dobrane pod *to konkretne* pytanie. Wyuczone na pamięć otwarcie z definicji nie jest dobrane pod to pytanie, więc nie liczy się do Twojego zakresu, a kontrast z Twoimi własnymi zdaniami sprawia, że reszta wygląda słabiej, niż jest.

Jest na to prosty test. Czy to zdanie mogłoby się pojawić, bez zmian, w wypracowaniu o zupełnie innym temacie? Jeśli tak, usuń je.

Co napisać zamiast tego. Zaczynij od czegoś, co mogłoby należeć tylko do tego pytania. Spójrz na wstępy w Part 2: *"Language teaching now starts earlier in many countries than it did a generation ago."* *"Buying clothes second-hand once suggested that a person could not afford new ones."* Żadne z nich nie jest błyskotliwe. Oba są konkretne, a konkret to cała sztuczka.

3.2 Odpowiadanie na połowę pytania

Najkosztowniejszy błąd w tej książce i najtańszy do naprawienia.

Pytania Task 2 często zawierają dwa polecenia. *Discuss both views **and give your own opinion**. Why is this happening? **Is it a positive or negative development?** What problems does this cause, **and what can be done about it?***

Przegap drugie polecenie, a Task Response spada natychmiast, bez względu na to, jak dobry jest angielski. Możesz być komfortowym

autorem na band 8 i dostać 6 z tego kryterium, bo odpowiedziałeś na trzy czwarte pytania.

Naprawa w trzydzieści sekund. Zanim cokolwiek napiszesz, podkreśl każde słowo polecenia w poleceniu. Nie temat — polecenia. Potem je policz. Zapisz tę liczbę na górze planu.

Kiedy skończysz, sprawdź, czy potrafisz wskazać akapit odpowiadający na każde z nich. Jeśli dwa polecenia są odpowiadane w tym samym akapicie, jedno z nich prawdopodobnie zostało odpowiedziane płytko.

3.3 Łączniki używane jako ozdoba

Firstly. Moreover. Furthermore. In addition. Additionally. Last but not least.

Gdzieś w trakcie nauki większości ludzi jakiś nauczyciel powiedział, że łączniki poprawiają spójność. Efektem są wypracowania, w których każdy akapit zaczyna się od łącznika, dobranego głównie dla urozmaicenia.

Spójność nie polega na drogowskazach. Polega na tym, czy myślisz rzeczywiście się ze sobą łączą. Drogowskaz wskazujący złą stronę jest gorszy niż brak drogowskazu, a *Moreover* przed kontrastem albo *Therefore* przed czymś, co z niczego nie wynika, mówi egzaminatorowi dokładnie, gdzie kończy się Twoja kontrola nad językiem.

Wróć do wypracowania modelowego w 2.1. Prawie nie ma w nim łączników i mimo to łatwo je śledzić — bo każdy akapit odpowiada na pytanie postawione przez poprzedni.

Zasada, która działa: pozwól sobie na trzy łączniki w wypracowaniu. Wydaj je tam, gdzie czytelnik naprawdę potrzebuje pomocy w liczeniu, zwykle *The first problem / The second problem*. Wszędzie indziej niech

łączenie wykona samo zdanie. *"The problem is what it assumes."* *"What decides it for me is..."* *"The argument for primary school rests on something different."*

3.4 Akapity bez środka ciężkości

Akapit na band 7 ma jedną myśl. Powinieneś umieć powiedzieć, jaka to była myśl, w sześciu słowach.

Psuje się to na dwa sposoby. Pierwszy to akapit z dwiema myślami w środku, zwykle połączonymi *Moreover*, gdzie druga myśl zasługiwała na własne miejsce, a teraz dostaje trzy zdania. Drugi to akapit z połową myśli — stwierdzenie wypowiedziane, a potem powtarzane innymi słowami, aż wygląda na wystarczająco długie.

Test. Przeczytaj tylko pierwsze zdanie każdego ze swoich akapitów, po kolei. Jeśli same te zdania opowiadają argument, Twój podział na akapity działa. Wypróbuj to na wypracowaniach modelowych; działa na wszystkich pięciu.

Praktyczny kształt. Wypowiedz myśl w zdaniu pierwszym. Wyjaśnij ją w zdaniu drugim. Poprzyj ją czymś konkretnym w zdaniu trzecim. Powiedz, co z niej wynika, w zdaniu czwartym. Od czterech do sześciu zdań to akapit; dwa to notatka, a dziewięć to dwa akapity.

3.5 Zakres kontra poprawność

Te dwie rzeczy ciągną w przeciwne strony, a zrozumienie tego kompromisu jest wartością większą niż jakakolwiek lista słownictwa.

Grammatical Range and Accuracy to jedno kryterium z dwiema połowami. Pisz tylko krótkie, proste zdania, a będziesz poprawny, ale

Twój zakres ograniczy Cię gdzieś w okolicach 6. Spróbuj długich, ambitnych konstrukcji i je popsuj, a zakres będzie, ale poprawność również ograniczy Cię w okolicach 6. Obie drogi prowadzą do tego samego miejsca, i dlatego ludzie, którzy poprawiają swoją gramatykę, czasem nie widzą zmiany w wyniku.

Środkowa droga jest węższa, niż się wydaje: dwie albo trzy złożone konstrukcje, których używasz bez zastanowienia. Nie dziesięć. Trzy, niezawodne.

Te trzy wystarczają na band 7:

1. **Zdanie względne.** *"Cities which have taken this seriously have held costs down."*
2. **Zdanie warunkowe.** *"An early start only helps if the teaching is good."*
3. **Zdanie podrzędne wysunięte na początek.** *"Where trained specialists exist, primary school is the better time to begin."*
"Although the costs are real, they fall unevenly."

Użyj każdego dwa albo trzy razy w wypracowaniu, poprawnie, i celowo mieszaj to z krótkimi zdaniami. To prawdziwa różnorodność konstrukcji, i każda z nich jest już dziś w zasięgu autora na band 6.

O ambicji. Jedno zdanie na wypracowanie może sięgać poza to, czego jesteś pewien. Jedno. Jeśli zawiedzie, kosztuje niewiele; jeśli spróbujesz pięciu i trzy zawiodą, egzaminator widzi wzorzec, a wzorce to właśnie to, co mierzy połowa poprawności.

O krótkich zdaniach. Nie są słabością. *"We are not short of ideas."* *"Three, reliable."* Krótkie zdanie po długim brzmi jak kontrola, a kontrolę właśnie demonstrujesz.

3.6 Przykłady, które nie są przykładami

"For example, many people believe this." "For instance, there are a lot of studies about this topic." "For example, in some countries the situation is very different."

Żaden z nich nie jest przykładem. Każdy to ogólne stwierdzenie noszące z przodu słowo *example*, a dodanie tego wyrazu nie czyni myśli bardziej konkretną — tylko zwraca uwagę na fakt, że nic konkretnego się nie pojawiło.

Przykład zawiera w sobie przynajmniej jedną konkretną rzecz: miejsce, liczbę, osobę, sytuację, którą można sobie wyobrazić.

Porównaj między wypracowaniami modelowymi: *"London saw traffic inside its charging zone fall sharply."* *"Vienna with its long public housing programme."* *"My cousin moved country at six and now sounds local in both her languages."* *"A wool coat made thirty years ago will usually outlast three cheap ones bought today."*

Wolno Ci je wymyślać. Task 2 nie jest testem z research, i nikt nie sprawdza Twoich faktów. Kuzynka może nie istnieć. Mierzy się to, czy potrafisz poprzeć twierdzenie czymś konkretnym, a wymyślony konkret wykonuje tę pracę doskonale. Mglista prawda — nie.

Jeden przykład na akapit rozwijający w zupełności wystarczy. Dwa to zwykle o jeden za dużo, bo drugi zabiera miejsce, którego potrzebowało rozwinięcie myśli.

3.7 Ostatnie pięć minut

Kiedy zostanie pięć minut, przestań pisać i sprawdzaj. W tej kolejności, bo to kolejność, która odzyskuje najwięcej punktów na sekundę.

1. **Czy zakończenie wciąż pasuje do wstępu?** Jeśli Twoje stanowisko się przesunęło, popraw wstęp — to jedno zdanie, a chroni Twoje największe kryterium.
2. **Czy każde polecenie z pytania jest odpowiadane w akapicie, który potrafisz wskazać?** Sprawdź to wobec liczby, którą zapisałeś na górze planu.
3. **Rodzajniki i liczba mnoga.** *a / the / brak rodzajnika*, oraz liczba pojedyncza kontra mnoga. To dla większości uczących się najczęstsze błędy na świecie, i szybko je wyłapać.
4. **Zgodność podmiotu z orzeczeniem**, zwłaszcza w dłuższych zdaniach, gdzie podmiot i orzeczenie się od siebie oddaliły.
5. **Słowa, które się powtórzyły.** Jeśli jakieś słowo pojawia się cztery razy, warto zmienić jedno z nich — ale tylko jeśli jesteś pewien zamiennika.

Nie przepisuj zdań, które po prostu Ci się nie podobają. Przy pięciu minutach do końca przepisane zdanie to nowa szansa na błąd, a punkty nie leżą tam, gdzie leży niezadowolenie.

Part 4 — Praktyka i ostatni tydzień

4.1 Dziesięć pytań

Dwa na każdy typ pytania. W każdej parze pierwsze ciąży ku Academic, a drugie ku General Training — ale w obu wersjach egzaminu może pojawić się każde z nich, więc napisz oba.

Wszystkie dziesięć zostało napisanych specjalnie dla tej książki.

Nie ma tu wzorcowych odpowiedzi, i to jest celowe. Pięć wzorców jest w Part 2, przerobionych szczegółowo. Gdyby wzorec był dla każdego pytania, przeczytałbyś dziesięć wypracowań i nie napisałbyś żadnego, a czytanie wypracowań nie poprawia pisania.

Daj sobie 40 minut. Pięć na plan, trzydzieści na pisanie, pięć na sprawdzenie.

Opinion

1. Universities should offer places only to students with the highest examination results, whatever their background. To what extent do

you agree or disagree?

2. Employers should not be allowed to contact their staff about work outside working hours. To what extent do you agree or disagree?

Discussion

3. Some people think entry to museums should be free for everybody. Others argue that charging for entry is what allows museums to look after their collections properly. Discuss both views and give your own opinion.
4. Some people spend their whole lives in the town where they were born. Others move frequently for work or study. Discuss both views and give your own opinion.

Advantages and disadvantages

5. Many universities now teach their courses in English rather than in the local language. Do the advantages of this outweigh the disadvantages?
6. More people living in cities are choosing to keep a pet. Do the advantages of this outweigh the disadvantages?

Problem and solution

7. In many countries, fewer young people are choosing to become teachers. What problems does this cause, and what can be done about it?
8. In many neighbourhoods, people no longer know the people living next door. What problems does this cause, and how could the

situation be improved?

Two-part question

9. People in many countries are having children later in life than in the past. Why is this happening? Is it a positive or a negative development?
10. Many people now watch films at home rather than going to a cinema. Why is this happening? Is it a positive or a negative development?

4.2 Ocenianie własnego wypracowania

Nie potrafisz uczciwie postawić sobie bandu, a próba jest stratą wieczoru. Możesz za to sprawdzić konkretne rzeczy, które oddzielają 6 od 7.

Odpowiedz sobie na poniższe pytania o własnym wypracowaniu. Zapisz odpowiedzi — myślenie „tak, chyba tak” to nie to samo, co odpowiedź.

Task Response

- Które zdanie wyraża moje stanowisko? Wypisz je.
- Czy zakończenie mówi to samo, co to zdanie?
- Ile poleceń było w pytaniu? Który akapit odpowiada na każde z nich?
- Odpowiedziałem na dokładne twierdzenie, czy na ogólny temat?

Coherence and Cohesion

- Przeczytaj tylko pierwsze zdanie każdego akapitu. Czy same opowiadają argument?
- Jaka jest jedna myśl drugiego akapitu? Powiedz ją w sześciu słowach.

- Ile łączników użyłem? Czy mógłbym usunąć połowę bez utraty czytelnika?

Lexical Resource

- Zakreśl każde ogólnikowe słowo: *good, bad, very, a lot of, things, nowadays, important*. Ile ich jest?
- Czy jest tu zdanie, które mogłoby pojawić się w wypracowaniu o dowolnym innym temacie? Usuń je.
- Czy użyłem rzadkiego słowa tam, gdzie zwykle było dokładniejsze?

Grammatical Range and Accuracy

- Ile zdań nie ma żadnego błędu? Policz je. To liczba, która się liczy.
- Czy użyłem chociaż raz zdania względnego, warunkowego i zdania podrzędnego wysuniętego na początek?
- Czy wszystkie moje zdania mają mniej więcej tę samą długość?

Najbardziej użytecznym nawykiem jest zachowywanie swoich wypracowań. Napisz jedno, odłóż je na trzy dni, a potem oceń je tą listą. Błędy, których nie widzisz danego dnia, w czwartek są oczywiste.

4.3 Ostatnie siedem dni

Jeśli Twój egzamin jest za tydzień, oto co wciąż warto zrobić.

Warto zrobić

- **Napisz cztery pełne wypracowania na czas.** Po jednym z każdego typu, którego jesteś najmniej pewny. Na czas, ręcznie, jeśli Twój egzamin jest papierowy, bez słownika. To jedyna czynność, która na tym etapie faktycznie coś zmienia.

- **Napraw swoje trzy najczęstsze błędy.** Nie wszystkie błędy — te trzy, które się powtarzają. Przejrzyj swoje ocenione wypracowania, znajdź wzorzec i zapisz go na karteczce. U większości ludzi to rodzajniki, liczba mnoga albo zgodność podmiotu z orzeczeniem w długich zdaniach.
- **Przećwicz swoje trzy złożone konstrukcje z 3.5,** aż staną się automatyczne.
- **Naucz się, jak w Twoim piśmie wygląda 270 słów.** Policz jedną stronę, raz.

Nie warto robić

- **Uczenia się list słownictwa.** Słowa poznane w tym tygodniu będą używane lekko błędnie, a lekko błędnie jest dla Lexical Resource gorsze niż zwyczajne słowo, które już znasz.
- **Wkuwania wstępów albo „przydatnych zwrotów”.** Zobacz 3.1. To realnie obniża Twój wynik.
- **Czytania kolejnych wypracowań modelowych.** Masz pięć w tej książce, przerobionych porządnie. Szósty nic nie zmienia; Twoje własne czwarte wypracowanie — owszem.
- **Prób odgadnięcia pytań.** Tematy krążą wokół tego samego tuzina obszarów. Przygotowywanie się do typu pytania jest użyteczne, przygotowywanie się do konkretnego tematu — nie.

W dniu egzaminu

Przeczytaj pytanie dwa razy. Podkreśl polecenia. Poświęć pięć minut na plan — pod presją to pierwsza rzecz, którą ludzie porzucają, a to ona kosztuje dwa kryteria naraz.

Potem pisz jasno, broń jednego stanowiska i skończ z czasem na sprawdzenie.

Koniec

Wiesz już, czym są cztery kryteria, co oddziela 6 od 7 w każdym z nich, o co pytają poszczególne pięć typów pytań i jakie nawyki trzymają Cię tam, gdzie teraz jesteś.

To naprawdę większość drogi. Reszta to wypracowania — pisane na czas, odkładane na trzy dni, a potem uczciwie oceniane według Part 4.2.

Powodzenia na egzaminie.

O tych książkach

Ta książka jest darmowa. Została napisana po to, żeby ją rozdawać, i możesz swobodnie przekazać ten plik każdemu, kto przygotowuje się do egzaminu — koledze z klasy, grupie do nauki, nauczycielowi. Nie potrzebujesz na to zgody i nie ma nic do zapłacenia.

Więcej darmowych książek znajdziesz na **freeieltsbooks.net**.

Wróć za tydzień

Zapisz sobie ten adres już teraz, póki o nim myślisz: **freeieltsbooks.net**

Dodaj go do zakładek albo ustaw sobie przypomnienie w telefonie na przyszły tydzień — dodajemy kolejne książki. Strona pokazuje datę ostatniej aktualizacji, więc od razu zobaczysz, co się zmieniło od Twojej ostatniej wizyty.

Nie ma się do czego zapisywać i nie trzeba podawać żadnego adresu e-mail. Przypomnienie jest Twoje, na Twoim własnym telefonie — to jedyny

sposób, w jaki możemy do Ciebie dotrzeć, i wolimy właśnie tak.

Ta edycja została zaktualizowana sierpień 2026.

Publikacja niezależna — bez powiązania z IELTS Partners i bez ich poparcia.

Każde pytanie i każde wypracowanie modelowe w tej książce zostało napisane specjalnie dla niej. Żaden oficjalny materiał egzaminacyjny nie jest tu powielany.